

Tractatus non

MINVS NECESSARIVS

q̄ utilis Pensionū Ecclesiasticarū Excel.

I. V. D. Domini Pauli de Roma

nō antea in lucem aeditus, quem

si legeris nihil amplius in p̄sio

nū materia desiderabis. Dis

scutiūtur etiā hoc in opus

sculo multa ad permuta

tiōes beneficiorū spe

ctantia, quę omnia

vidisse lectore

nō mediocri

ter iuuabit.

Cum Priuilegio Summi Pontificis,
Venetorumq; Senatus.

Romæ M. D. XXXIX.

PAVLVS PAPA III.

MOTV Proprio, &c. cum sicut Dilectus filius noster Michael Tramezinus Bibliopola Venetus nobis exponi fecit ad communē omnium, & præcipue iuris studiosorum vtilitatem sua propria impensa diuersa opera in vtroque iure hæctenus nõ impressa imprimi facere intendat; dubitetq; ne huiusmodi Opera postmodum ab aliis absque eius licentia imprimantur, quod in maximum suum præiudicium tenderet. Nos propter ea eius indemnitati consulere volentes, Motu simili & ex certa scientia eidem Michaeli, ne quæuis Opera in vtroque iure hæctenus non impressa, & per ipsum imprimenda per decem annos post impressionem dictorum operum a quocunq; sine ipsius licentia imprimi, aut vendi, seu venalia teneri possint concedimus & indulgemus. Inhibentes omnibus & singulis vtriusque sexus Christifidelibus, vbique tam in Italia, q̄ extra Italiam existē, præsertim Bibliopolis & Librorum impressoribus sub excommunicationis latæ sententiæ. In Terris vero Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, mediate vel immediate subiectis etiam Ducentorum Ducatorum Auri, & insuper amissionis Librorum pœna toties quoties contrauentum fuerit ipso facto, & absque alia declaratione incurrenda, ne intra decennium ab impressione dictorum operum respectiue computandum dicta opera tam iuris ciuilibus, q̄ canonici hæctenus non impressa, & per ipsum Michaelem imprimenda sine eiusdem Michaelis expressa licentia, dicto decennio durante, imprimere, vendere, seu venalia habere vel proponere audeant. Mandantes Vniuersis Venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, eorumque Vicariis in spiritualibus generalibus, & in Statu temporali Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, etiam Legatis & Vicelegatis Sedis Apostolicæ, ac ipsius status Gubernatoribus, vt quoties, pro ipsius Michaelis parte fuerint requisiti, vel eorum aliquis fuerit requisitus eidem Michaeli efficacis defensionis præsidio assistentes præmissa ad omnem dicti Michaelis requisitionem contra inobedientes & rebelles per censuras ecclesiasticas, etiam sæpius aggrauaŋ. & per alia iuris remedia aucto

I

PAULI ROMANI OLIM POENI-
TENTIARIII APOSTOLICI
Tractatus de Pensione Ec-
clesiastica.

Circa præsentem <sup>Materiam pensio-
num omittendo</sup> Venio ad mate-
riæ resolutionem. ¶ Et primo videndum est
quid est pensio. ¶ Secundo vnde dicitur.
¶ Tertio quot sunt eius species. ¶ Quarto quis possit eam
imponere. ¶ Quinto quando solui debeat. ¶ Sexto an
possit redimi. ¶ Septimo an possit pro officio vel pro be-
neficio permutari. ¶ Octavo an possit gratis remitti &
donari. ¶ De materia habetur. xvi. q. prima capitulo posses-
siones decima quæstione secunda. §. hoc ius porrectum, &
§. perpetua quoq; ibi constante nunc pensioe & de præ-
ben. nisi in glo. ex iussione. & in. c. ad audientiam de re-
scriptis in verbo annuas pensiones & in .c. postulasti. eo.
titulo in vlti. glo. in fi. ibi uel pensiones de præb. c. extirpã-
da. §. si. in verbo pensionem alii & de collus. c. audiuimus
ibi annuam pensionem in verbo non pensio & ibi optima
glo. & in. c. quis plenissime de præb. li. vi. ibi Dominicus
& in. c. consuetudinem de consue. ibi vel quæcunq; aliud
quouis nomine censeatur eo. li. & in cle. quia regulares
§. eadem quoq; in verbo pensiones ue nouas de supp. ne.
prela. vbi Zab. & Imo. plenissime in summula & in cle. ii.
de vita & ho. cleri. §. ceteri vero in verbo quæcunq; & in. c.
prohibemus & .c. cum venerabil. de censu. & in. c. ex parte
& .c. de aliis de eccle. edifi. & .c. de monachis & .c. auari-
tix de præb. & in. c. quanto de dec. & Spec. ti. de loca. §.
postq; tam plene. ver. sed quæritur quando pensio sit soluẽ-
da eo. ti. de salar. §. nunc de procuratorũ ver. in sũma vero
& §. sequitur de aduocato ver. sed quando soluetur sala-
riũ aduocatis de eccle. edifi. c. iii. facit. c. literę tuæ de dila. in
ver. pensio de possessiõibus & Hosti. in sũma de vita & ho.
cleri. §. i. ver. Item de consuetudine & de cleri. non resi. §.
i. ver. Is vero tanq; bñ merito & in. c. sicut nobis de supp.
neg. prela. in verbo. Ita pensionibus honorantes & in .c.
cum clerici de censu. in glo. ii.

& Zenzilli. necesse habent intelligere, & scire omnia que
 iuris pontificii sunt. Cū appellent dñi papæ penitentiarii. &
 optime cognoscere naturā clavis discretionis, vt sint discre
 ti in silentio, & vtilis in verbo. ne aut tacēda pferrant, aut
 proferēda reticescant. xliii. di. c. fit rector. ¶ Dicatur etiā pē
 nitentiarii in curia R. iudices animarū, cuius officiū est
 ars artiū, de æta. & quali. c. i. Ideo opus est ipsos intelligere
 q̄ oportet iudicantē cūcta rimari. xxx. q. vi. c. si. Ne si cecus
 ceco ducatū præstet ambo in foueā cadant. xxxviii. di. quæ
 ipsis de renun. c. post translationē, de æta. & quali. cū sit, de
 conf. di. iiii. c. ante baptismū. ¶ Ideo ipsis habere necesse
 est oculos centū, vt Argus pastor Iunonius, vt poetæ con
 fingunt. Sunt etiā ipsi subpastores & subdirectores illius
 pastoris diuitis qui morbidā nō contēnit ouē, de pē. di. i. c.
 inaportuna. Ideo tenentur de custodia gregis glo. in cle. i.
 de deci. etiā in glo. in regula, quīs de regu. iur. Spec. titu. de
 ac. & ob. §. sequitur versū. Item not. q̄ si. ¶ Et præcauendū
 est, ne eis cōtingat vna dormire cum Argo. Cuius oculos
 centū nox occupat vna. Et sua imperitia commaculat san
 guine rupem. Aut dormitasse cum Augu. xxvii. q. i. c. nu
 ptiarum in glo. in verb. proinde. Sed penitentiarii debēt ad
 illud intendere, qđ not. in ps. Ne q̄ dormitet q̄ custodit te.
 Ecce non dormitabit neq̄ dormiet qui custodit Israel. Et
 differentia est vt not. Ioan. an. inter dormire, & dormire
 in. c. significasti, de homicidio. Vale igitur mi, Reueren
 Pater .

FINIS.

Romæ, impensis Domini Michaelis Tramezini
 Veneri. Cum Priuilegio Summi Pontifi
 cis, Venetorumq̄ Senatus, Anno
 Dñi. M. D. XXXIX.
 Mense Octobri.

